

Eén hoveling

Vijf keer komt de uitdrukking ‘saris èchad’, ‘één hoveling’, voor in Tenach.

Het woord ‘saris’ vereist al wat uitleg, want van de 11 keer dat dit woord voorkomt is zeker 5 keer een eunuch, een gecasteerde bedoeld. Zo zijn Potifar en het hoofd van de harem in het boek Esther eunuchen. Ook de andere keren dat het woord ‘saris’ voorkomt kán een eunuch bedoeld zijn, want zulke mannen waren de meest betrouwbare hovelingen. Zij zouden namelijk nooit een samenzwering tegen de heersende vorst smeden.

De combinatie van ‘saris’ samen met ‘èchad’ komt opmerkelijk vaak voor. Namelijk 5 keer: 1 Koningen 22:9, 2 Koningen 8:6 en 25:19, Jeremia 52:25 en 2 Kronieken 18:8.

Het woord ‘èchad’, één, geeft niet het onbepaalde aan ‘een zekere’. Het gaat daarbij juist om een heel speciaal persoon. Steeds als de uitdrukking ‘saris èchad’ gebruikt wordt gaat het om een dienaar die zeer betrouwbaar is, waarvan men weet dat die zijn taak nauwgezet zal uitvoeren.

De NBV21 vertaalt gewoon ‘een’ (in 2 Koningen 8:6 ‘een van’ en in Jeremia ‘de’).

De HSV vertaalt consequent het onbepaalde telwoord ‘een’.

Deze vertalingen hebben mijns inziens niet begrepen wat de specifieke bedoeling is van dit woord ‘èchad’, waardoor de intrigerende betekenis ‘die ene speciale’ verloren gaat.

(N.B.: De oude Statenvertaling vertaalt op alle genoemde plaatsen heel consequent ‘eenen’).

Het verdient aanbeveling bij het lezen van bovengenoemde teksten dit aspect te betrekken.

Lukas de Grootte, Juni 2025